

GRŴP ADOLYGU GWEITHREDU PROFION OTM

CYLCH GORCHWYL AC AELODAETH

Diben y Grŵp

Goruchwylio'r gwaith o weithredu trefn cynnal profion BSE ar gyfer gwartheg a anwyd ar ôl mis Gorffennaf 1996 sy'n hŷn na 30 mis ac sy'n cael eu lladd ar gyfer bwyd i bobl; craffu ar agweddau gweithredol a ddatblygwyd gan Defra a'r MHS ym Mhrydain Fawr, a DARD yng Ngogledd Iwerddon, a gwneud sylwadau arnynt, i sicrhau y caiff y drefn cynnal profion honno ei rhoi ar waith ac y cydymffurfir â hi a'i gorfodi yn unol ag argymhellion Bwrdd yr FSA yn ei gyfarfod ar 15 Awst 2005¹; ac i sicrhau y caiff iechyd y cyhoedd a buddiannau defnyddwyr eu diogelu mewn modd cymesur yn unol â datganiad cyffredinol yr FSA o amcanion ac arferion².

Amllder cyfarfodydd

Misol. Caiff y grŵp ei ddirwyn i ben flwyddyn ar ôl cyflwyno profion OTM.

Cylch Gorchwyl

1. Datblygu meini prawf perfformiad, pennu'r wybodaeth am fesur perfformiad sydd ei hangen a dulliau adrodd
2. Adolygu gwybodaeth ac adroddiadau a dderbyniwyd (gan gynnwys adroddiadau archwilio) a chytuno ar gamau lle y bo'n briodol
3. Cytuno ar gamau, a'u hadolygu, mewn ymateb i argymhellion y Grŵp Cyngori Annibynnol
4. Cyfeirio materion sy'n berthnasol i'r Gwasanaeth Hylendid Cig at Fwrdd yr MHS a derbyn adroddiadau ganddo.
5. Cyflwyno adroddiadau'n rheolaidd i Fwrdd yr FSA, gan hysbysu Bwrdd yr FSA ar unwaith os wynebir problemau difrifol o ran gweithredu
6. Ystyried anghenion cyfathrebu parhaus ar gyfer defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill
7. Ystyried adroddiadau a dderbyniwyd o'r archwiliad a'r adolygiad o chwe mis cyntaf gweithredu ac archwiliadau ac adolygiadau parhaus dilynol gan yr FSA, gwneud argymhellion i Fwrdd yr FSA a goruchwylio camau dilynol.

AELODAETH

¹ www.food.gov.uk/news/newsarchive/2005/aug/boardupdateaugust2005

² www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/sgop.pdf

Asiantaeth Safonau Bwyd	Pennaeth Adran TSE – Alison Gleadle (Cadeirydd) Cyfarwyddwr Milfeddygol- Alick Simmons Cynghorydd Milfeddygol y TSED - Adrienne Conroy Pennaeth Cangen OTM y TSED - David Carruthers FSA Gogledd Iwerddon - Kirsten Dunbar
Bwrdd yr MHS	Celia Bennett
Cynrychiolydd Defnyddwyr	Diane McCrea
Cynrychiolydd y Diwydiant Cig	Duncan Pullar, MLC ³
Yr Adran Iechyd	Eileen Lawrence
Defra	Stuart Roberts
Adran Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig yng Ngogledd Iwerddon (DARD)	Kate Davey George Byrne
Gweithrediaeth yr Alban	Martin Morgan
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	Jo Glenn

ARSYLWYR

Y Gwasanaeth Hylendid Cig	Colin Pearson, Craig Kirby

YSGRIFENYDDIAETH

Asiantaeth Safonau Bwyd	Adran TSE, Cangen OTM – Jill Wilson

³ yn cymryd lle'r diweddar Mike Attenborough

GRŴP ADOLYGU GWEITHREDU PROFION OTM

ADRODDIAD INTERIM: 4 Gorffennaf 2006

Crynodeb

1. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno barn y Grŵp Adolygu Gweithredu ar effeithiolrwydd gweithredu a gweithio'r system cynnal profion BSE hyd yn hyn, gan ystyried adroddiad adolygiad annibynnol, a gynhaliwyd gan DNV Consulting, o chwe mis cyntaf o weithredu'r system. Casgliadau'r Grŵp yw:
 - bod y broses o weithredu'r system cynnal profion yn lladd-dai'r DU wedi mynd yn ei blaen yn foddhaol hyd yn hyn a bod tystiolaeth gadarn fod y system sy'n seiliedig ar gyngor gan y Grŵp Cyngori Annibynnol yn cael ei rhoi ar waith yn effeithiol ac yn gyson. Nid yw'r un anifail anghymwys wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd;
 - bod elfen samplu a phrofi'r system yn gweithio'n dda. Mae lefel y canlyniadau "dim prawf", er ei bod yn gymharol isel, yn achosi i'r diwydiant fynd i gost y gellir ei hosgoi, ond nid yw wedi hyn wedi peri risg i ddiogelwch defnyddwyr;
 - bod rheolaethau lladd-dai ar brosesu gwartheg OTM i'w bwyta gan bobl yn gweithio'n effeithiol a hyd yn hyn bod cydymffurfiaeth o 100% wedi bod â'r rheol bod yn rhaid i wartheg OTM gael canlyniad negyddol mewn prawf BSE cyn y caniateir iddynt fynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Nid yw unrhyw wartheg a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Mae'r system o wiriadau ac archwilio yn rhoi sicrwydd y gellir cynnal y lefel dda hon o berfformiad;
 - bod perfformiad y rheolaethau ar wartheg a anwyd cyn Awst 1996 hyd yn hyn yn dangos eu bod yn effeithiol ond er hynny, bod angen bod wyladwrus o hyd a phwyso'n barhaus ar y diwydiant i leihau nifer yr anifeiliaid o'r fath a anfonir i ladd-dai cig ffres;
 - yn gyffredinol, mae nifer yr achosion o ddiffyg cydymffurfio wedi bod yn gymharol fach. Er hynny, mae'r system wedi cael ei herio gan yr achosion hyn ac mae wedi perfformio'n dda wrth wynebu'r rhain;
 - mae'n debygol bod effaith y newidiadau y cyfeirir atynt ym mharagraff 29, wrth leihau niferoedd y gwartheg a laddwyd ar frys y gallent fod wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd, wedi bod yn fanteisiol wrth leihau'r risg o BSE mewn gwartheg OTM sy'n mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd.

Cefndir

2. Ar 7 Tachwedd 2005, disodlwyd y gwaharddiad ar wartheg dros dri deg mis (OTM) o'r cyflenwad bwyd, a gyflwynwyd yn 1996 fel mesur allweddol i ddiogelu iechyd y cyhoedd rhag BSE, gan system o gynnal profion BSE ar wartheg OTM a laddwyd i'w bwyta gan bobl. Mae gwartheg a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 wedi'u gwahardd yn barhaol o hyd rhag mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd.

3. Cyn symud at gynnal profion BSE, cyngorwyd yr FSA gan Grŵp Cyngori Annibynnol (IAG) ar y gofynion o ran trefn cynnal profion BSE a fyddai'n gweithredu'n effeithiol ar yr amod y caiff ei rhoi ar waith yn llawn a'i monitro¹.
4. Gofynnodd yr FSA i'r Grŵp Adolygu Gweithredu oruchwylio'r gwaith o weithredu'r system cynnal profion BSE am y 12 mis cyntaf o'i gweithredu ac i gyflwyno adroddiad arnynt. Mae'r Grŵp wedi monitro'r gwaith o weithredu'r system cynnal profion dros gyfnod yn dechrau ym mis Hydref 2005, ychydig cyn y dyddiad gweithredu.

Rhaglen waith

5. Mae'r Grŵp wedi cwrdd bob mis ers mis Hydref 2005 i oruchwylio'r gwaith o weithredu'r system ar gyfer cynnal profion BSE ar wartheg OTM a laddwyd i'w bwyta gan bobl. Yn ystod y cyfnod hwnnw, mae'r Grŵp wedi:
 - adolygu'r camau i'w cymryd mewn ymateb i argymhellion yr IAG a chytuno arnynt;
 - datblygu meini prawf perfformiad a phennu'r wybodaeth am fesur perfformiad sydd ei hangen a threfnau adrodd ar gyfer y system cynnal profion;
 - adolygu adroddiadau rheolaidd swyddogion Defra a DARD², sydd â chyfrifoldeb gweithredol dros y system cynnal profion, ar weithrediad a pherfformiad y system;
 - adolygu adroddiadau ar faterion sydd wedi codi mewn perthynas â gweithredu'r system a allai o bosibl achosi methiant a'r ymatebion swyddogol i'r materion hynny;
 - archwilio adroddiadau'r Tîm Gwirio ac Archwilio o archwiliadau'r Gwasanaeth Hylendid Cig (MHS), (ym Mhrydain Fawr) ac uned archwilio Gwasanaeth Milfeddygol (VS) DARD (Gogledd Iwerddon) o weithrediad y system cynnal profion ac adroddiad yr adolygiad annibynnol gan DNV Consulting o weithredu chwe mis cyntaf y system cynnal profion BSE;
 - cadw'r gofyniad i gyfathrebu â defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill ar weithredu'r system cynnal profion a gaiff ei hadolygu.

Safbwynt presennol ar weithredu'r system cynnal profion

(a) gweithredu'r system cynnal profion

6. Cymeradwywyd deg lladd-dy ym Mhrydain Fawr ac un lladd-dy yng Ngogledd Iwerddon ar gyfer lladd gwartheg OTM i'w bwyta gan bobl o ddyddiad dechrau cynnal profion BSE ac mae niferoedd y lladd-dai cymeradwy wedi cynyddu'n raddol ers hynny. Ar ddiwedd mis Mehefin 2006, roedd 56 o ladd-dai ym Mhrydain Fawr a naw lladd-dy yng Ngogledd Iwerddon wedi'u cymeradwyo. Ni fu unrhyw broblem o ran prinder lladd-dai cymeradwy na diffyg capasiti lladd cymeradwy ar gyfer gwartheg OTM mewn unrhyw ran o'r wlad ers dechrau cynnal profion BSE. Mae mwy na'r capasiti lladd cymeradwy digonol eisoes yn bodoli i fodloni'r galw brig yn y dyfodol ar gyfer lladd gwartheg OTM.

¹ Adroddiad at yr FSA ar ddatblygiad system ar gyfer cynnal profion BSE ar wartheg dros dri deg mis yn <http://www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/fsa050802a.pdf>

² Adran Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig, Gogledd Iwerddon

7. Dechreuodd niferoedd y gwartheg OTM a laddwyd bob wythnos i'w bwyta gan bobl yn fach gan gynyddu'n raddol ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon. Cyfanswm wythnosol y gwartheg OTM a gaiff eu lladd i'w bwyta gan bobl ar hyn o bryd yw oddeutu 5,000 ym Mhrydain Fawr, sef lefel rhagolwg amcangyfrifol lladd y Comisiwn Cig a Da Byw, a 1,500 yng Ngogledd Iwerddon. Erbyn 26 Mehefin, cyfansymiau cronol y gwartheg OTM a laddwyd i'w bwyta gan bobl ers dechrau cynnal profion oedd 129,000 ym Mhrydain Fawr a 32,000 yng Ngogledd Iwerddon.
8. Anogir y Grŵp i nodi canfyddiadau'r adolygiad DNV bod
- arweiniad ar gyfer staff gorfodi, a ddarperir yng nghyfarwyddiadau MHS a VS DARD, yn gywir ac yn ddigonol;
 - gofynion bod holl staff MHS sy'n gweithio mewn safleoedd OTM yn mynychu cwrs hyfforddi undydd ac yn llwyddo mewn prawf cymhwyster wedi bod yn effeithiol wrth sicrhau lefel briodol o gymhwyster ymhlith y staff a gyflogir. Yng Ngogledd Iwerddon, roedd OVS ac Uwch Arolygydd Hylendid Cig o bob lladd-dy wedi mynychu cwrs hyfforddi undydd ac wedi rhaeadru'r hyfforddiant i holl aelodau'r tîm archwilio cig;
 - canfuwyd bod yr holl RMOP (Dulliau Gweithredu Gofynnol) yn bodloni gofynion yr IAG ac yn dangos lefel uchel o gysondeb rhwng safleoedd;
 - mae'r drefn cynnal profion a weithredir yn y DU wedi ystyried y materion a amlygwyd gan Adroddiad Wall ³a bod ymdrechion caled wedi'u gwneud i sicrhau bod y system yn effeithiol ac yn gadarn.
9. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod y system cynnal profion yn lladd-dai'r DU wedi mynd yn ei blaen yn foddhaol hyd yn hyn a bod tystiolaeth gadarn fod y system sy'n seiliedig ar gyngor gan y Grŵp Cynghori Annibynnol yn cael ei gweithredu'n yn effeithiol ac yn gyson. Nid yw'r un anifail anghymwys wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd.

(b) samplu a chynnal profion

10. Hyd yn hyn, nid yw unrhyw anifail a laddwyd i'w fwyta gan bobl wedi cael canlyniad positif ar gyfer BSE. Mae'r holl brofion a gynhaliwyd hyd yn hyn wedi rhoi canlyniad negyddol, ar wahân i nifer gymharol fach o samplau (llai nac un ym mhob mil o samplau a gymerwyd) sydd, am amrywiaeth o resymau, wedi bod o ansawdd annigonol ar gyfer cynnal profion ac wedi cael canlyniad "dim prawf".
11. Mae rheolau'r UE yn ei gwneud yn ofynnol trin canlyniadau "dim prawf" fel pe baent yn bositif, ac o ganlyniad, mae'n rhaid symud a dinistrio cascás a rhannau corff yr anifail sy'n dod cyn yr anifail "dim prawf" ar y llinell lladd a'r ddau anifail ar ei ôl. Mae'r Grŵp wedi cael ei sicrhau bod y weithdrefn gywir wedi'i dilyn ym mhob achos lle y cafwyd canlyniad "dim prawf" ac ni fu unrhyw achosion lle y mae labordai wedi methu â dychwelyd canlyniadau o fewn yr amserlen sy'n ofynnol yn ôl y diwydiant.
12. Mae'r Grŵp wedi adolygu'r systemau ansawdd labordy sydd ar waith ynghyd â threfniadau ar gyfer monitro perfformiad profion a labordai gan yr Asiantaeth Labordai Milfeddygol (VLA) yn ei rôl fel y Labordy Cyfeirio Cenedlaethol ar gyfer cynnal profion BSE. Ar gyfer sicrwydd ychwanegol, gwahoddodd y Grŵp y VLA i roi cyflwyniad ar y systemau a'r gweithdrefnau sydd ar waith i leihau gwallau o ran cynnal profion. Mae'r Grŵp hefyd yn nodi canfyddiad DNV bod lefel uchel o sicrwydd

³ adroddiad ar ymchwilio i fethiannau cynnal profion a gyhoeddwyd 11 Hydref 2004 yn <http://www.food.gov.uk/news/newsarchive/2004/oct/wallreport>

wedi'i roi o ran integredd y systemau sydd ar waith ar gyfer cynnal profion labordai yn gyflym o'r gweithgareddau a arsylwir ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon a bod systemau nodi ac olrhain wedi'u canfod i fod yn gadarn.

13. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod elfen samplu a phrofi'r system yn gweithio'n dda. Mae lefel y canlyniadau "dim prawf", er ei bod yn gymharol isel, yn achosi i'r diwydiant fynd i gost y gellir ei hosgoi, ond nid yw wedi hyn wedi peri risg i ddiogelwch defnyddwyr.

(c) gwiriadau ac archwilio

14. Mae'r Grŵp wedi cael sicrwydd gan MHS a DARD bod eu gwiriadau ar weithredu'r system cynnal profion yn dangos na chaniatawyd i unrhyw wartheg OTM heb ganlyniad negyddol mewn prawf a dim anifail a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 fynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Nododd y Grŵp hefyd fod croeswiriad a gynhaliwyd yn ôl-weithredol rhwng data lladd ar y System Olrhain Gwartheg a'r data ar ganlyniad prawf pob anifail a brofwyd wedi cadarnhau na ddigwyddodd methiant o'r fath ym Mhrydain Fawr hyd at ddiwedd mis Mawrth 2006. Nid oes angen y cyfryw wiriad ôl-weithredol yng Ngogledd Iwerddon, gan fod y System Gwybodaeth am lechyd Anifeiliaid a'r Cyhoedd (APHIS) yn galluogi gwiriadau "amser real" ar gymhwyster gwartheg wrth eu lladd⁴.
15. Mae'r Grŵp wedi archwilio canlyniadau archwiliadau o reolaethau'r MHS a DARD ar ladd gwartheg OTM i'w bwyta gan bobl gan Dîm Gwirio ac Archwilio'r MHS a VS DARD. Mae archwilwyr MHS dod i'r casgliad bod yr archwiliadau a gynhaliwyd hyd yn hyn yn rhoi sicrwydd bod staff yr MHS yn cymhwyso'r rheolaethau fel sy'n ofynnol. Mae archwilwyr DARD yn dod i'r casgliad bod y system o RMOPs cymeradwy, treialon, goruchwyllo ac archwilio wedi creu system sydd â chyfradd uchel o gydymffurfio a risg isel iawn y bydd deunydd anaddas o wartheg OTM yn mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd.
16. Canfu adolygiad DNV fod y trefniadau ar gyfer archwilio'r drefn cynnal profion gan staff milfeddygol yr MHS a DARD a chan y priod archwiliadau mewnol yn rhoi lefel dda o sicrwydd.
17. Yn ogystal â'r trefniadau hyn, mae'r FSA yn cymryd cyfrifoldeb parhaus dros archwilio'r system cynnal profion gyfan gan fod DNV bellach wedi gorffen ei adolygiad. Mae'r Grŵp yn falch o nodi, yng ngoleuni ei bryder y dylai'r system reoli gyfan gan gynnwys archwilio fod yn destun gwaith craffu annibynnol, bod yr FSA wedi cytuno y dylai archwiliad yr FSA gael ei ddilysu gan drydydd parti.
18. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod y rheolaethau lladd-dai ar brosesu gwartheg OTM i'w bwyta gan bobl yn gweithio'n effeithiol a hyd yn hyn mae cydymffurfiaeth o 100% wedi bod â'r rheol bod yn rhaid i wartheg OTM gael canlyniad negyddol mewn prawf BSE cyn y caniateir iddynt fynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Nid yw unrhyw wartheg a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Mae'r system o wiriadau ac archwilio yn rhoi sicrwydd y gellir cynnal y lefel dda hon o berfformiad.

(d) eithriadau

⁴ Mae APHIS wedi'i rhaglennu i amlygu unrhyw anifail a anwyd cyn Awst 1996 cyn ei ladd ac yn argraffu rhestr o'r holl anifeiliaid a laddwyd gan bob cynhyrchydd, gan eu gwahanu i mewn i gategoriâu oedran, h.y. o dan dri deg mis, OTM a chyn-Awst 1996, gan helpu i osgoi lladd amhriodol. Mae'r wybodaeth ar gael ar "amser real" ym mhob lladd-dy.

19. Mae'r Grŵp wedi archwilio'r holl achosion o ddiffyg cydymffurfio â'r system reoli sydd, er nad ydynt yn arwain at unrhyw gig anghymwys yn mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd, yn cynyddu'r risg y gallai methiant o'r fath ddigwydd.
20. Yr achos mwyaf cyffredin o ddiffyg cydymffurfio fu'r gwartheg a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 a anfonwyd i ladd-dai sy'n lladd gwartheg i'w bwyta gan bobl, sy'n dor-cyfraith ac sy'n peri risg y gallai anifail o'r fath osgoi'r rheolaethau a mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd. Hyd at 25 Mehefin, roedd nifer y gwartheg a anwyd cyn Awst 1996 a gyflwynwyd mewn lladd-dy cig ffres wedi cyrraedd 114 ym Mhrydain Fawr ac 11 yng Ngogledd Iwerddon. Mae nifer fach yn parhau i gael ei darganfod bob wythnos, er bod niferoedd wedi lleihau o gymharu â thrwygyrch cyffredinol gwartheg OTM.
21. Mae'r Grŵp wedi bod yn pryderu'n fwyaf am yr anifeiliaid anghymwys a anfonir i ladd-dai cig ffres yn barhaus. Mae'r Grŵp wedi archwilio'r rhesymau dros hyn ac wedi dod i'r casgliad mai'r prif resymau yw diffyg ymwybyddiaeth o'r rheol a gwall dynol, yn hytrach nag ymgeision bwriadol o dwyll. Mae'r Grŵp, gan weithio â Defra ac eraill, wedi cymryd diddordeb brwd mewn mentrau i gyfleu'r neges ar draws y diwydiant bod anfon anifeiliaid anghymwys yn y fath fodd yn anghyfreithlon ac y bydd yn arwain at gollu anifail, ac mae'n fodlon bod ymdrech sylweddol wedi'i wneud i wneud hynny.
22. Ym mhob achos bron, mae'r anifeiliaid anghymwys wedi'u nodi gan reolaethau'r gweithredwr ei hun cyn lladd ac wedi'u hildio'n wirfoddol i'w gwaredu. Mae'r Grŵp yn ystyried bod hyn yn enghraifft o gydweithredu da â'r rheolaethau gan y diwydiant. Ar yr ychydig achlysuron lle na chanfuwyd anifail dros oedran gan reolaethau'r gweithredwr cafodd ei nodi gan y rheolaethau swyddogol (yr MHS yn yr achosion hyn) a'i ddiinstrio.
23. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod perfformiad hyd yn hyn y rheolaethau ar anifeiliaid dros oedran yn dangos eu bod yn effeithiol ond er hynny, mae angen o hyd am fod yn wylidwrus a phwyso'n barhaus ar y diwydiant i leihau'r nifer o anifeiliaid dros oedran a anfonwyd i ladd-dai cig ffres.
24. Mae'r Grŵp wedi adolygu achlysuron eraill o ddiffyg cydymffurfio a allai fod wedi arwain at doriad yn y rheolaethau (crynodeb yn Atodiad A), os na ddelid â hwy'n gywir, ac sydd wedi archwilio pam roedd y rheolaethau ychwanegol ar waith yn effeithiol ym mhob achos ac yn gallu sicrhau nad oedd unrhyw fethiant gwirioneddol wedi bod. Mae'r Grŵp hefyd wedi sicrhau bod unrhyw wersi a ddysgwyd o'r digwyddiadau hyn wedi'u cofnodi a'u cymhwyso ar draws y system yn fwy cyffredinol i osgoi digwyddiadau yn y dyfodol.
25. Roedd yn nodedig mewn llawer o achosion, o ganlyniad i'r haenau o reolaeth ar waith, er bod nad oedd gofynion un rhan o'r system wedi'u dilyn, bod gwiriad ar gam ddiweddarach wedi sicrhau na ddigwyddodd unrhyw doriad yn y rheolaethau. Er enghraifft, cafodd nifer o achosion o labelu anghywir o botiau samplu eu nodi a'u datrys gan wiriadau a gafodd eu cynnwys yn y system lladd-dai neu, os methai hynny, yn y system labordai.
26. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod nifer yr achosion o ddiffyg cydymffurfio, yn gyffredinol, wedi bod yn gymharol fach. Er hynny, mae'r system wedi cael ei herio gan yr achosion hyn ac mae wedi perfformio'n dda wrth wynebu'r rhain.

(e) Cyfathrebu

27. Mae'r Grŵp wedi parhau i adolygu'r angen i gyfathrebu â defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill wrth i weithredu'r system cynnal profion fynd yn ei blaen. Mae'r Grŵp hefyd

wedi cytuno ar y mathau o ddigwyddiadau neu fethiant yn y system cynnal profion a fyddai'n cyfiawnhau cyfathrebu a'r blaenoriaethau a'r dulliau ar gyfer nodi'r rhain.

28. Adolygodd y Grŵp y gwaith cyfathrebu a arweiniodd at y newid i gynnal profion a nododd fod cwmpas da wedi bod o'r newid yn y cyfryngau cenedlaethol a rhanbarthol ar y pryd, ond bod diddordeb y cyfryngau yn y pwnc wedi lleihau wedyn. Gan fod y broses o weithredu'r system o gynnal profion wedi mynd rhagddi'n foddhaol wedi hynny heb unrhyw ddigwyddiad o bwys, nid yw'r Grŵp hyd yn hyn wedi gweld angen am ragor o gyfathrebu â'r cyhoedd ar y mater.

Effaith newid yn y rheolau ar ladd ar frys

29. Mae'r Grŵp wedi monitro effaith newidiadau diweddar ar niferoedd yr anifeiliaid a nodir fel achosion lladd ar frys a stoc trig. Y newidiadau dan sylw yw:

- disodli'r rheoli OTM gan gynnal profion BSE (o 7 Tachwedd 2005);
- newid yn yr amodau ar gyfer cymhwyster da byw ar gyfer lladd ar frys ar fferm i'w bwyta gan bobl (o 1 Ionawr 2006). Yn dilyn y newid hwn, dim ond gwartheg sydd fel arall yn iach sy'n cael eu lladd ar fferm ar ôl damwain go iawn y gellir eu derbyn i'w bwyta gan bobl. Nid yw gwartheg sy'n dioddef cyflwr parhaus yn gymwys mwyach;
- disodli'r cynllun dros dri deg mis (OTMS)⁵ gan y Cynllun Gwaredu Gwartheg Hŷn (OCDS) (ar gyfer gwartheg a anwyd cyn Awst 1996) o 23 Ionawr 2006 a chymhwysiad llawn yr amodau cymhwyster newydd ar gyfer lladd ar frys gwartheg sy'n mynd i mewn i OCDS.

30. Roedd yr IAG yn pryderu am niferoedd uchel y gwartheg lladd ar frys a oedd yn mynd i mewn i'r OTMS, gan y byddai'r gwartheg hyn wedi bod, mewn egwyddor, yn gymwys i'w bwyta gan bobl yn dilyn newid y rheol OTM ac roedd y rhan fwyaf o'r gwartheg a oedd yn cael canlyniad positif mewn prawf BSE yn y boblogaeth hon. Fel y mae, mae'r newidiadau a nodwyd uchod wedi arwain at ostyngiad sylweddol yn nifer yr anifeiliaid sy'n cael eu lladd ar frys. Niferoedd y gwartheg o'r fath sy'n mynd i mewn i ladd-dai cig ffres bob wythnos ar hyn o bryd yw oddeutu 10 yn unig ym Mhrydain Fawr a 0 i 3 yng Ngogledd Iwerddon. Mae'r ffigurau hyn yn cymharu â niferoedd cyfartalog wythnosol o wartheg a oedd yn cael eu lladd ar frys ym mis Tachwedd 2005 o fwy na 2,300 ym Mhrydain Fawr a 450 yng Ngogledd Iwerddon (y byddai pob un ohonynt, ac eithrio llond llaw ohonynt, wedi mynd i mewn i'r OTMS). Ceir graff yn dangos y newid ym Mhrydain Fawr yn Atodiad 2.

31. Mae'r Grŵp yn dod i'r casgliad bod effaith y newidiadau uchod, mewn lleihau niferoedd y gwartheg a laddwyd ar frys a allai fod wedi mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd o bosibl, wedi bod yn fanteisiol wrth leihau'r risg o BSE mewn gwartheg OTM sy'n mynd i mewn i'r cyflenwad bwyd.

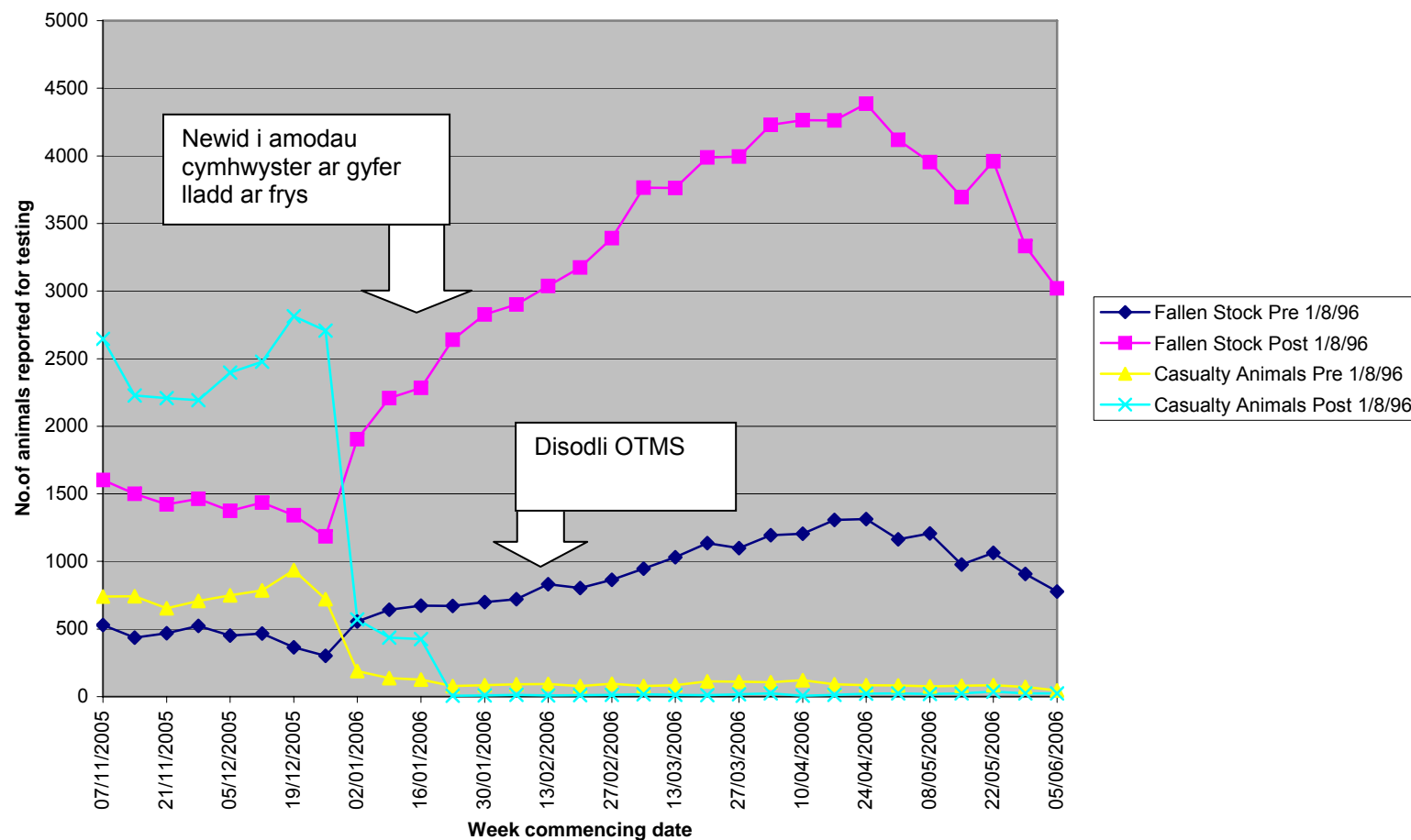
⁵ y cynllun difa blaenorol y prynwyd gwartheg OTM anghymwys i'r cyflenwad bwyd oddi tanodd i'w dinistrio

Adroddiadau Eithriadau (Crynodeb)

Math o eithriad	Nifer o adroddiadau
Atal treialon cymeradwyo o ganlyniad i reolaethau gwael / cyfleusterau annigonol	4
Methiant i wahanu gwartheg OTM oddi wrth wartheg sy'n llai na 30 mis oed wrth eu lladd	7
Buwch OTM wedi'i lladd mewn lladd-dy nas cymeradwywyd	1
Gwartheg a anwyd neu a fagwyd yn y DU cyn Awst 1996 a laddwyd	3
Gwallau mewn labelu potiau sampl/adrodd ar ganlyniadau	9
Carcas a ddylai fod wedi'i waredu o dan y rheol "1 cyn 2 ar ôl" y caniatwyd iddo fynd i mewn i'r ystafell dorri cyn iddo gael ei nodi a'i waredu	1
Eithriadau ar anfon carcasau OTM sy'n cynnwys colofn cefn (seliau wedi'u torri/gwaith papur anghywir neu ar goll ac ati)	9
Labeli streipen glas a gymhwyswyd i garcasau OTM	1
Absenoldeb OVS yn ystod rhan o dreial cymeradwyo lladd-dy	1
Eithriadau ar garcasau a gedwir (seliau wedi'u torri/gorchymyn dim storio wrth ladd)	3
Darn bach o linyr y cefn mewn carcas OTM ⁶	2
Anifail OTM nas samplwyd, o ganlyniad gwardwyd 4 carcas a holl offal a sgîl gynhyrchion y broses lladd	1
Anfonwyd carcasau OTM i safle torri cig annibynnol heb hysbysu OVS	1

⁶ methiannau SRM yw'r rhain yn hytrach na methiannau'r system cynnal profion BSE

Animals reported as fallen stock and emergency slaughter in Great Britain.

Annex 2 Additional Text

Animals reported as fallen stock and emergency slaughter in Great Britain.	Anifeiliaid a nodwyd fel stoc trig neu i'w lladd ar frys ym Mhrydain Fawr.
No. of animals reported for testing	Nifer yr anifeiliaid a nodwyd i'w profi
Week commencing date	Dyddiad wythnos yn dechrau
Fallen Stock Pre 1/8/96	Stoc Trig Cyn 1/8/96
Fallen Stock Post 1/8/96	Stoc Trig Ar Ôl 1/8/96
Casualty Animals Pre 1/8/96	Anifeiliaid Sâl Cyn 1/8/96
Casualty Animals Post 1/8/96	Anifeiliaid Sâl Ar Ôl 1/8/96

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleoedd Profi BSE

Rheoli Risg DNV

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio'r Adolygiad Annibynnol o Safleoedd Profi BSE

MANYLION YR ARCHWILIAD

Manylion yr Archwiliad				
Enw'r Cwmni Archwilio: DNV Consulting				
Archwilydd: Craig Whitehouse	Dyddiad yr Archwiliad:		Rhif Safle y Comisiwn Ewropeaidd:	
Deiliad y Safle / Enw'r Cwmni:				
Cyfeiriad y Deiliad:				
Côd Post:		Rhif Ffôn		
Cyfeiriad y Cwmni Cofrestredig:				
Côd Post:		Rhif Ffôn:		
Enw/Teitl y Swydd:		Yn bresennol yn ystod yr Archwiliad (✓)		
	Cyfarfod Agored	Safle a Gweithdrefnau	Archwiliad	Cyfarfod i Gloi
	✓	✓		✓
AOV -				
OVS -				
Gweithgareddau'r Safle				

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: Rhifyn 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Ni fydd yr adroddiad hwn yn cael ei ailgynhyrchu heb ganiatâd DNV Consulting

TROSOLWG O BERFFORMIAD YN ERBYN GOFYNIION OTM

CRYNODEB

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: Rhifyn 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

**TAFLEN GRYNHOI'R NIFER O ACHOSION O DDIFFYG
CYDYMFFURFIO**

Rhestr o Achosion o Ddiffyg Cydymffurfio		
Rhif.	Cyfeirnod y Gofyniad	Manylion y diffyg cydymffurfio

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: Rhifyn 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi
BSE

RHESTR WIRIO / ADRODDIAD Y LLADD-DY

1. ANGENRHEIDIAU			
PROSES	Pwrpas	Sylwadau / Tystiolaeth Wrthrychol	Cydymffurfio le / Na

1. MHS/VS-VPHU er mwyn pennu bod angenrheidiau yn bod

Dylid sicrhau'r canlynol:

Bod digon o staff ar y safle i gyflawni tasgau a sesiynau hyfforddi a bod staff yn cyrraedd y lefel cymhwyso ofynnol, h.y. bod cofnodion cymwysterau a hyfforddiant staff sy'n defnyddio peiriannau a staff yr MHS/VS-VPHU yn gywir, yn gyflawn ac yn gyfredol.

1.1

Bod gan Filfeddygon Swyddogol (OVS) ddigon o staff a chyfleusterau i'w galluogi i gyflawni cyfrifoldebau ychwanegol cyn marwolaeth.

1.2

Bod Milfeddygon Swyddogol sydd wedi'u contractio yn ymwybodol o'r blaenoriaethau sy'n gysylltiedig â'r rheol profi BSE mewn anifeiliaid dros dri deg mis (OTM). Lefel y gwasanaeth wedi'i ddiffinio yn y contract?

1.3

Digon o lociau / lle i ladd ar y safle, a ydynt yn gwahanu da byw dros dri deg mis y mae angen eu profi (hefyd yn cynnwys anifeiliaid sâl dros 24 mis).

1.4

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleoedd Profi BSE

Cyfleusterau samplu addas ar gael, (gwahanu er mwyn osgoi croes-halogi).

Bod staff sy'n cymryd y samplau wedi eu nodi ar gofrestr DEFRA

1.5

Bod adran oeri briodol, diogel a digonol ar gael i ddal y carcasau a rhannau eraill nes bod canlyniadau'r profion ar gael.

1.6

Bod gan safleoedd ffordd ddiogel ac effeithlon o dderbyn canlyniadau, e.e. ffacs, e-bost

1.7

Bod "Cynllun Adnabod a Rheoli Peryglon – HICP) ar waith ar gyfer profi.

1.8

Bod prosesau archwilio mewnol HMS boddhaol ar waith

1.9

Bod gweithredwyr yn ymwybodol o faterion lechyd a Diogelwch (gweler canllaw ACDP)

1.10 Dull Gofynnol o Weithredu (RMOP)

Bod gan bob safle RMOP sydd wedi ei gymeradwyo gan yr AOV a HQ OTM VA, (cymeradwywyd gan HQ VS-VPHU, DVO yng Ngogledd Iwerddon.

RMOP wedi ei arwyddo gan weithredwr OVS a gweithredwr y safle

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

System olrhain gadarn wedi ei sefydlu i baru samplau i garcas neu rannau o'r corff. Gwahaniaethau OTM ac UTM h.y. UTM - Labeli streipiog glas.

DEFNYDDIWCH RESTR WIRIO RMOP – ATODIAD 1

1.11 Aseiad Profi

Bod gweithdrefnau ar waith i sicrhau bod unrhyw achos o ddiffyg cydymffurfio â gweithdrefnau cymeradwy yn cael eu nodi a'u hunioni ar unwaith a bod dull effeithiol ar gael i hysbysu'r FSA am unrhyw droseddau difrifol.

1.12 Llawlyfr MHS/VS-VPHU Ops

Bod cyfarwyddiadau llawlyfr gweithrediadau'r MHS/VS-VPHU ac unrhyw addasiadau iddo yn gyfredol.

1.13 Treialon

Cynhaliwyd treial 2 ddiwrnod gydag aseiad MHS ac AOV

Llythyr Cymeradwyo ar gael gan yr MHS.

A oedd yr AOV yn bresennol ar yr ail ddiwrnod o brosesu OTM.

LLADD-DY: CWMPAS YR ADOLYGIAD			
PROSES	PWRPAS Sicrhau bod protocolau gorfodi ar waith cyn i weithredwr fynd ati i gyflawni gwaith OTM PROFION ALLWEDDOL	Sylwadau	Cydymffurfio le / Na
DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

	Bwrw golwg dros ddogfennau i sicrhau bod:		

2.1

Enw deiliad y safle /cwmni cyfyngedig / cyfeiriad y deiliad / cyfeiriad y cwmni cofrestredig, rhif trwydded y safle – manylion y drwydded yn gywir / priodol ar gyfer y gweithgareddau yr ymgwymerwyd â hwy.

2.2 Bod RMOP yn berthnasol, yn gynhwysfawr a bod yr holl bartïon wedi cytuno arno h.y. cynhaliwyd y broses cymeradwyo flaenorol yn foddhaol a bod y lladd-dy yn debygol o fodloni gofynion y cynllun profi BSE.

2.3

Bod rheolaethau critigol o ran profi BSE yn foddhaol ac yn gynhwysfawr

2.4 Bod unrhyw orfodaeth berthnasol neu gamau unioni yn cael eu nodi'n glir.

2.5 Bod gwybodaeth ddefnyddiol o unrhyw archwiliad perthnasol mewnol a gynhaliwyd gan yr MHS/VS-VPHU yn cael ei hasesu ar y cyd â gwybodaeth berthnasol sydd ar gael o ddogfennau eraill yr MHS/VS-VPHU.

2.6

Dogfennau'r MHS:

(Noder - bydd gan y dogfennau hyn gyfeirnodau newydd o fis Ionawr 06)

- MHS 34 (Cofnod arolygu cyn marwolaeth)
- MHS 42 (Trwyddedau symud defaid/geifr/carcas y BAS)
- MHS 47 (Cofnod SRM dyddiol)
- MHS 46 (Cofnod SRM misol)
- MHS 50 (Cofnod cymhwyster buchol)

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

2.7 Dogfennau'r VS-VPHU

- Cofnodion cyn marwolaeth
- SRM 35 (trwydded symud carcas gwartheg ag SRM)
- Rhestr Wirio SRM (archwilydd)
- Rhestr Wirio SRM (arolygydd) cofnod SRM dyddiol
- MT20 (adroddiad lladd dyddiol)

2.8 Dogfennau gweithredu a ddeilliodd o adborth labordy ar ansawdd y samplau o fôn yr ymennydd, i ddangos canlyniadau negyddol, cadarnhaol a "dim prawf".

3. Systemau RMOP, HACCP a HICP

Sicrhau eu bod yn cwmpasu pob gweithgarwch perthnasol yn foddhaol a bod y gofynion yn cael eu bodloni ar gyfer pob cam o'r broses. *Caiff ei gwmpasu'n bennaf yn y ddogfen adolygu cyn archwiliad (RMOPS ac ati)*

4. Nodi enw ac oedran gwiriadau anifeiliaid

Pwrpas

Sicrhau bod da byw OTM yn cael eu nodi a'u cyflwyno'n gywir ar gyfer profi.
Sicrhau bod anifeiliaid a anwyd cyn 1af Awst 1996 yn cael eu heithrio o'r gadwyn fwyd.

Gwiriadau corfforol ac o ddogfennau a chyfweliad â gweithredwyr i sicrhau'r canlynol:

4.1

Bod profion cyn marwolaeth dibynadwy yn cael eu cynnal ar adnabod anifeiliaid pan fyddant yn cyrraedd / cael eu llocio fel y bo'n briodol.

Gweithdrefnau cydberthyniad Pasbort / ID a thag clust cadarn.

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

4.2 Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion RMOP i sicrhau y caiff pob anifail sy'n gymwys i gael ei brofi ei adnabod h.y.

- a) anifeiliaid a aned ar/neu ar ôl 1 Awst 1996;
- b) anifeiliaid dros 30 mis oed;
- c) anifeiliaid dros 24 mis oed yr anfonwyd tystysgrifau 18/19 gyda hwy ac unrhyw gamau priodol a gymerwyd;
- d) anifeiliaid dros 24 mis oed sy'n dangos annormaleddau yn yr archwiliad cyn marwolaeth;

4.3

Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion RMOP o ran delio ag anifeiliaid a ledir ar y fferm

4.4 Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion RMOP o ran delio ag anifeiliaid sy'n dangos annormaleddau

4.5 Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion RMOP i sicrhau y caiff unrhyw dda byw dros oedran eu heithrio o'r gadwyn fwyd.

4.6 Bod data MHS 34 a 50 yn cyfateb (Yng Ngogledd Iwerddon, bod data'r prawf cyn marwolaeth a MT 20 yn cyfateb.

4.7 Bod profion llociau OTM ac UTM yr MHS yn cael eu cynnal.
Isafswm gwiriad o 10% o ran pasbortau/ID yn erbyn rhifau tag clust

5. Amserlen lladd

Pwrpas

Sicrhau y caiff yr holl wartheg OTM eu hadnabod yn gywir a'u cyflwyno ar gyfer profi ac nad oes unrhyw risg o groes halogi.

5.1

A yw'r holl wartheg OTM wedi cael eu hadnabod?

A yw'r gwartheg OTM ac UTM mewn llwythi ar wahân?

A yw'r dyddiad y caiff y gwartheg OTM eu lladd wedi cael eu nodi?

A yw'r camau cywir ar waith ar gyfer gwartheg sâl?

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

5.2

Mae RMOP cytûn yn sicrhau nad oes achos o groes halogi, o leiaf o:

Offer a ddefnyddiwyd ar gyfer gwartheg cymwys;
Gweithredwyr a fu'n trin gwartheg cymwys;
Tasgu o wartheg cymwys;
Dim digon o le rhwng y carcassau.

5.3

Croeswiro pasbort/ID, tag clust a dannedd yr **HOLL** anifeiliaid OTM ac UTM - Cwblhawyd y ffurflenni?

6. Gweithdrefnau samplu mewn lladd-dai

Pwrpas

Sicrhau bod cyfleusterau addas ac ar wahân i'r ardal lladd ar gael.

Cadarnhau'r gallu i olrhain sampl a charcas

Gwiriadau corfforol ac o ddogfennau i sicrhau'r canlynol:

Bod ardaloedd samplu yn cael eu diffinio'n glir a'u goruchwyllo gan yr OVS. Cydymffurfiaeth â gweithdrefnau RMOP o ran adnabod, samplu, y gallu i olrhain h.y.

6.2

Cynhaliwyd y samplu gan weithredwyr hyfforddedig?

Cadwodd y deiliad gofnodion o'r holl weithredwyr sy'n hyfforddedig mewn tynnu samplau o fôn yr ymennydd?

Nid yw'r MHS yn samplu unrhyw anifeiliaid lle y mae gweithredwyr hyfforddedig ar gael?

Mae gweithredwyr samplu yn gwisgo dillad amddiffyn?

Mae staff yr MHS yn goruchwyllo'r broses samplu?

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

6.3

Cafwyd gwared ar unrhyw offer profi fel gwastraff clinigol?
Gweithdrefnau ar gyfer cael gwared ar wastraff clinigol?
Defnyddiwyd offer newydd ar gyfer pob sampl?
Cynhaliwyd y broses samplu yn lân o dan Reolaethau FM a TSE.

6.4

Os na chaiff samplau eu dosbarthu, eu hoeri mewn oergell ar 4°C? (Hyd at 4 diwrnod)
Nid yw storio potiau o samplau o fôn yr ymennydd neu becynnau 'freezella' yn galluogi i fwyd/cig i'w fwyta gan bobl gael ei groes halogi?

6.5

Samplau a gyflwynwyd ar gyfer eu dadansoddi o ansawdd digonol?

Nid yw defnyddio dulliau gorchuddio (fel tynnu'r croen) yn niweidio bôn yr ymennydd?

6.6

Mae staff yr MHS yn sicrhau bod y potiau sampl yn cael eu nodi a'u cyfateb i'r anifeiliaid sydd i'w profi? (yn ôl y canllawiau canlynol nad ydynt yn rhagnodol h.y. addasu yn ôl llawlyfr gweithrediadau)
Lleddir < 10 anifail y dydd – 100%
>10 ond <50 – 20%
> 50 ond 100 – 10%

Mae'r gweithredwr yn cyfateb y potiau sampl i'r pen, y carcass a'r rhannau o'r corff a gedwid ?

6.7 Ceisir osgoi achosion o waed yn tasgu y tu allan i botiau sampl?

Caiff y caead ei gau'n dynn a'i wirio cyn cael ei bacio?

6.8

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

Samplau a anfonwyd i'r LGC gyda cherdyn symud?

7. Rheolaethau ar garcasau mewn lladd-dai	Pwrpas Sicrhau y gellir olrhain carcass a rhannau Gwiriadau corfforol ac o ddogfennau i sicrhau:		

(Oni bai bod y manylion wedi cael eu hanfon yn electronig)

Os nad oes cerdyn symud, llungopi o'r pasbort a ddefnyddiwyd â sticer cod bar?

- 7.1 Bod trefniadau priodol ar gyfer storio carcassau mewn oergell, gan gynnwys storio a diogelwch dros benwythnosau/gwyliau banc.
- 7.2 Y gellir cyfateb dwy ochr carcass ag ofal coch, ac y gellir cysylltu Sgîl Gynhyrchion Anifeiliaid, gwaed a chroen i sampl o'r ymennydd
- 7.3 Bod carcassau a gedwir mewn oergelloedd yn cydymffurfio â rheoliadau hylendid perthnasol (O reoliadau Hylendid mis Ionawr 06)
- 7.4 Os mabwysiedir system cyfateb llwyth, a waredir y llwyth i gyd fel SRM drwy ei losgi, os ceir canlyniad positif?
- 7.5 Cedwir gwaed a sgîl gynhyrchion eraill oni waredir hwy fel SRM drwy losgi, cyn y ceir canlyniadau?
- 7.6 Dylid gwahanu carcassau nad ydynt yn OTM, hy nas cedwir mewn oergelloedd (nad yw'n orfodol), er mwyn cynorthwyo'r gwaith o leoli carcassau OTM yn hawdd.
- 7.7 Bod oergelloedd a ddefnyddir ar gyfer carcassau "wedi'u profi" sy'n aros am ganlyniadau profion yn ddiogel ac wedi'u selio (naill ai'n rheilen neu'n oergell) d.s. yn achos canlyniad positif neu ddim prawf, mae carcass yr anifail blaenorol a charcassau'r ddau anifail canlynol (1b2a) hefyd yn cael eu symud.
- 7.8 Caiff cloeon neu seliau eu hagor gan OVS/MHI yn unig?

Prosesau rheoli oergelloedd wedi'u cofnodi mewn dyddlyfr neu ffurflen briodol, h.y. pryd y'u clowyd/seliwyd, gan bwy a phryd yr agorwyd/torrwyd y sêl, gan bwy?

- 7.9 Cedwir offal i'w fwyta gan bobl mewn oergell a ddefnyddir yn unig ar gyfer anifeiliaid tra'n aros am ganlyniadau prawf: A yw'r oergell wedi'i selio ac o dan reolaeth swyddogol?
- 7.10 Cedwir offal i'w fwyta gan bobl mewn oergell lle y storir carcassau nas profwyd: A oes system ddiogel o gadw offal ar waith. A oes gwahanu digonol o gig arall y bwriedir iddo gael ei fwyta gan bobl? (Tagio, labelu fel y gellir ei gyfateb i garcass?)

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

- 7.11 Trefniadau ar waith i sicrhau y caiff SRM a dynnir o garcasau ei waredu'n syth, h.y. goruchwyliaeth briodol o drefniadau adnabod a gwaredu SRM.
- 7.12 Trefniadau ar waith i sicrhau y caiff cig anaddas a nodwyd cyn marwolaeth ei waredu'n brydlon fel SRM
- 7.13 Gwaredir Offal Gwyrdd, sy'n anaddas i'w fwyta gan bobl, drwy ei losgi fel SRM?
- 7.14 Gwaredir Offal Gwyrdd, na ddosbarthwyd fel SRM, drwy ei losgi fel SRM, os na chafwyd canlyniad negyddol, neu fe'i cedwir yn ddiogel gan osgoi croeshalogi?
- 7.15 Trefniadau ar waith ar gyfer delio â chroen:
- 7.16 Mae Staff MHS wedi sicrhau y cedwir crwyn dan reolaeth swyddogol o fewn y lladd-dy hyd nes y ceir canlyniadau? (Oni ddanfonir at farchnad croen o dan reolaeth swyddogol)
- 7.17 Un system ar waith? (Unigol neu lwyth)

Os nodir crwyn yn unigol yn y lladd-dy, a waredir unrhyw grwyn positif drwy eu llosgi fel SRM? (Mae 1b2a yn gymwys i unrhyw ganlyniadau prawf positif ond nid yw'n gymwys i ganlyniad dim prawf)

- 7.18 Cedwir llwythi o grwyn sy'n aros am ganlyniadau mewn ystafell groen? (Oni chânt eu hanfon at farchnad croen o dan reolaeth swyddogol)

Labelir y llwyth yn glir ag "Yn aros am ganlyniad prawf"?

Label yn cynnwys Nifer o grwyn a dyddiad lladd?

- 7.19 Os yw'n llwyth â chanlyniad positif, a waredir y llwyth i gyd drwy ei losgi fel SRM? (1b2a fel yn 7.17)
- 7.20 Os yn positif ac wedi'u hanfon, a yw'r gweithredwr yn sicrhau y tynnir y croen yn ôl ac y caiff ei waredu gan staff MLC yn y farchnad croen/tanerdy?
- 7.21 Cedwir gwaed ar wahân tra'n aros am ganlyniad prawf, oni chaiff ei waredu drwy ei losgi

8. Canlyniadau prawf, nodau/marciau iechyd ac anfon	Pwrpas Sicrhau y gellir olrhain sampl obig a charcas Sicrhau y gellir olrhain carcass a rhannau. Sicrhau nad oes unrhyw gig anaddas yn mynd i mewn i'r gadwyn fwyd. Sicrhau y caiff deunydd anaddas ei waredu'n gywir.		

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

	Cyfweliadau gweithredol a gwiriadau o ddogfennau i sicrhau:		

8.1 Gweithdrefnau ar waith mewn lladd-dy ar gyfer derbyn canlyniadau prawf a chyfateb canlyniadau'r sampl obig i'r carcass perthnasol

8.2 Gweithdrefnau ar waith i weithredwr y safle ddwyn canlyniadau prawf i sylw'r MHS/VS-VPHU.

Cofnodi canlyniadau prawf a'u harchifo.

Camau gan OVS os ceir achos canlyniad positif mewn prawf:

8.3 OVS yn cadarnhau:

Carcas positif

Un cyn a dau ar ôl

Offal (a all fod yn llwyth)

Croen (a all fod yn llwyth)

Gwaed (a all fod mewn tanc wedi'i selio ac o dan reolaeth swyddogol)

8.4 Anfonir holl rannau anifail positif (neu lwyth i gyd) ac 1b2a i'w gwaredu drwy eu llosgi fel SRM?

8.5 Gwaredir crwyn wedi'u storio mewn ystafell crwyn drwy eu llosgi fel SRM o dan archwiliad MHS?

Nid yw 1b2a yn gymwys i grwyn

8.6 MHS yn archwilio staenio SRM?

8.7 Gweithredwr yn sicrhau y cynhelir cofnodion cywir o bwysau a waredir drwy eu llosgi fel SRM?

Camau gan OVS mewn achos canlyniad "dim prawf".

8.8 Gwaredir carcass a phob rhan (gan gynnwys gwaed) a'r holl ddeunydd llwyth, wedi'u staenio a'u gwaredu drwy eu llosgi fel SRM? (Mae 1b2a yn gymwys ac eithrio i grwyn)

8.9 OVS yn goruchwyllo gwaredu carcass a phob rhan fel SRM?

8.10 Gweithredwr yn sicrhau y cynhelir cofnodion cywir o bwysau a waredir drwy eu llosgi fel SRM?

Camau gan OVS os ceir canlyniad negyddol mewn prawf.

8.11 Rhyddheir y carcass a'r offal yn addas i'w bwyta gan bobl

8.12 Staff MHS yn cadw copi o ganlyniad prawf y labordy am 12 mis

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

9. Nodau/Marciau iechyd	Ni farcir carcassau ac offal oni dderbynnir canlyniad negyddol mewn prawf?		

9.1 Lle y mae staff y safle yn cymhwyso marciau iechyd (ar ôl i staff MHS gymhwyso o leiaf un marc iechyd); a wneir hyn o dan oruchwyliaeth uniongyrchol MHS?

9.2 Lle y'i cymhwysir gan staff y safle pan fo anawsterau wrth gymhwyso, e.e. mewn oergelloedd gyda mynediad anodd i ardaloedd uwch carcassau, a wneir hyn o dan oruchwyliaeth uniongyrchol MHS?

9.3 Carcassau gwartheg dan dri deg mis a nodir gan label strip glas (VC nid SRM)

10. Anfon	Lladdwyd anifeiliaid OTM i'w bwyta gan bobl, symudwyd VC mewn safle torri cymeradwy? Hysbyswyd MHS o anfon OTM ar gyfer symud VC (48 awr, neu'n llai os cytunwyd ar hynny)?		

10.1 Gweithredwr safle yn darparu'r canlynol i MHS:

Enw, Rhif Trwydded a Lleoliad y safle torri

Nifer o garcassau

Dyddiad ac amser anfon a ragwelir

10.2 Ar ôl Llwytho, mae'r gweithredwr yn:

Selio'r cerbyd

Cwblhau'r ddogfen fasnachol

Sicrhau bod gwaith papur â manylion y llwyth yn cael ei gynnwys gyda'r llwyth ar hyd ei daith

10.3 Mae staff MHS yn y lladd-dy yn:

Hysbysu'r safle torri bod llwyth o garcassau wedi'i anfon ato

Cynnal hapwiriadau ar 15% o garcassau i wirio bod y dulliau labelu ac adnabod yn gywir

MHS 42 (Noder: caiff y rhif ei newid)

Cwblhau adran A

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

Cymryd copi a'i gadw ar y safle
Anfon y gwreiddiol gyda'r llwyth
Cwblhau dyddlyfr

Atodiad 1 – Rhestr wirio ar gyfer RMOPs

Anghenion yn ôl Rheoliadau TSE 2005	Sylwadau ✓x

Manylion am bartneriaeth neu gwmni cyfyngedig wedi'u cwblhau'n llawn?
Sut y caiff OTM/UTM eu nodi?
Sut y caiff OTM/UTM eu marcio?
Sut y caiff OTM/UTM eu gwahanu?
Beth os yw cyn Awst 1996 yn cyrraedd?
Sut y caiff tagiau clust eu cyfateb i basbortau cyn marwolaeth?
Pwy sy'n gyfrifol am gynnal y gwaith hwn?
Sut y caiff y drefn lladd ei nodi cyn marwolaeth?
Yn lle y caiff y drefn lladd ei gwirio?
Sut y gellir adnabod carcasau OTM o garcasau UTM ar ôl marwolaeth?
Pa garcasau a gaiff eu samplu? Nodwch ddyddiadau
Yn ystod samplu, beth y caiff ei wneud i leihau croeshalogi?
Pa ystyriaethau iechyd a diogelwch sy'n gymwys (gan gynnwys gwaredu gwastraff)?
Pwy sy'n gyfrifol am gydlynu'r samplau?
Pwy sy'n gyfrifol am bacio ac anfon samplau?
A yw'r samplau'n cyfateb i'r rhif yr hysbyswyd LGC ohono?
Beth yw'r cofnodion hyfforddi i ddangos pa aelodau o staff sydd wedi'u hyfforddi mewn samplu?
Sut y mae aelodau o staff wedi'u hyfforddi (a yw'n nodi lle y cedwir cofnodion)?
Pwy sy'n gyfrifol am y gwaith hwn?
Sut y mae samplau'n cyfateb i'r carcass?
Sut y caiff crwyn eu cyfateb?
Sut y caiff yr offal (coch a gwyrdd) ei gyfateb?
A fydd gwaed yn cael ei gyfateb?

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

A gynhelir dull cyfateb unigol neu fesul llwyth?
Pwy sy'n gyfrifol am gynnal y system gyfateb?
Lle y caiff carcasau eu cadw tra'n aros am ganlyniadau profion?
Lle y caiff offal ei gadw tra'n aros am ganlyniadau profion?
Lle y caiff crwyn eu cadw tra'n aros am ganlyniadau profion?
Sut y diogelir y cyrff a'r rhannau a gedwir?
A gaiff offal/crwyn/gwaed ac ati eu nodi fesul llwyth neu'n unigol?
Beth fydd yn digwydd i garcasau a rhannau cysylltiedig o'r corff a gedwir neu a wrthodir ar gyfer patholeg?
Pwy sy'n gyfrifol am wneud y gwaith hwn?
Pwy fydd yn selio oergelloedd?
Os na chedwir unrhyw ran(nau)o'r corff, sut a ble y cânt eu gwaredu?
Sut y gwaredir cynnwys y perfeddyn?
Gweithredwr y Safle i gadw cofnodion am 12 Mis?
Pwy sy'n gyfrifol am y gweithgarwch hwn?
Sut y bydd y safle yn cael canlyniadau profion o'r LGC?
Pwy fydd yn rhoi gwybod i MHS am y canlyniadau hyn, a sut?
Sut y caiff carcasau/rhannau o'r corff/crwyn eu trin yn achos canlyniad positif neu ddim prawf?
Sut y caiff carcasau/rhannau o'r corff/crwyn eu trin yn achos canlyniad negyddol?
Pwy fydd yn gwneud y gwaith hwn?
Sut y caiff carcasau/rhannau o'r corff/crwyn eu trin yn achos canlyniad negyddol mewn prawf?
Sut y caiff carcasau eu cyflwyno i MHS ar gyfer marciau iechyd?
Pwy fydd yn rhoi marciau iechyd ar garcasau â chanlyniad negyddol mewn prawf?
Pa weithdrefnau sydd ar waith ar gyfer trosglwyddo carcasau?
Pwy sy'n gyfrifol am y gwaith hwn?
Sut y ceir canlyniadau gan LGC?

RHESTR WIRIO SAFLE TORRI

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleoedd Profi BSE

PROSES	PWRPAS	SYLWADAU / TYSTIOLAETH WRTHRYCHOL	CYDYMFFURFIO Ydy / Nac ydy
1. Rheolaethau SRM mewn safleoedd torri	Gwiriadau i wirio bod: Carcasau perthnasol yn cael eu nodi a'u trin yn briodol. Gwiriadau dogfennol a chorfforol i sicrhau bod:		

- 1.1 Trefniadau effeithiol ar waith ar gyfer anfon carcasau'r holl wartheg OTM sy'n cael canlyniadau negyddol i safleoedd torri trwyddedig a bod yr asgwrn cefn yn cael ei waredu fel SRM.
- 1.2 Gwiriadau OUS digonol ar ffurflen MHS 42 (SRM 35 yng Ngogledd Iwerddon)
- 1.3 Gorfodaeth foddhaol o wiriadau adnabod ar garcasau gan MHS/VS-VPHU
- 1.4 Cofnodion dyddyfr MHS yn foddhaol (nid yw'n gymwys yng Ngogledd Iwerddon).

Atodiad 2 – Rhestr wirio ar gyfer RMOPs SAFLEOEDD TORRI

Anghenion yn ôl Rheoliadau TSE 2005	Sylwadau ✓x

Manylion am enw'r safle a manylion y gweithredwr?

Sut y caiff staff MHS yn y safle torri eu hysbysu bod llwyth ar fin cyrraedd?

Pa rybudd a gaiff ei roi i staff MHS yn y safle torri fod llwyth ar fin cyrraedd?

Sut y caiff staff MHS yn y safle torri eu hysbysebu bod llwyth(i) ar y safle?

Ble y caiff cerbydau eu datselio (annibynnol)?

Pa drefniadau a wnaed i staff MHS ddatselio oergelloedd/rheiliau (cydleoedig)?

A fydd staff MHS yn bresennol wrth ddadlwytho/trosglwyddo?

Beth fydd yn digwydd os nad yw'r gwahanu yn glir (OTM/UTM)?

Ble y cynhelir gwiriadau MHS ar gig eidion sy'n dod i mewn?

Os nad yw carcasau i gael eu diesgyrnu ar y diwrnod cyrraedd/trosglwyddo, ble y cânt eu storio o dan reolaeth swyddogol?

Sut yr hysbysir staff MHS yn y safle torri o bryd y cynhelir y broses diesgyrnu?

Sut y mae aelodau o staff wedi'u hyfforddi (a yw'n nodi lle y cedwir cofnodion)?

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse

Disodli Rheol OTM: Adroddiad Archwilio yr Adolygiad Annibynnol o Safleodd Profi BSE

Pa fesurau sydd ar waith i leihau'r risg o groeshalugi yn ystod y broses diesgyrnu?

A oes digon o finiau trosglwyddo/stori o Categori 1 ar gael?

A oes staen (Patent Glas V) ar gael?

Ble y cynhelir y gwaith o staenio deunydd Categori 1?

A yw SRM a deunydd nad oes risg benodol yn gysylltiedig ag ef i gael eu cymysgu?

Ymhle y caiff SRM eu hanfon?

Sut/ble y caiff cofnodion ABP eu cynnal?

Beth yw'r gweithdrefnau ar gyfer glanhau offer ac arwynebau ar ôl symud asgwrn cefn OTM?

Sut y caiff offer SRM/offer nad yw'n SRM eu gwahanu/nodi?

Pa reolaethau sydd ar waith ar gyfer storio bagiau a labeli a marciau iechyd?

DNV Consulting – Rhif y Prosiect 22312319			
Rhifyn: 1		Rhif y Safle.	Paratowyd gan: Craig Whitehouse